

Handläggare
Joakim Bang Vedin
Telefon: 08-50818138

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2025-04-24

Remiss av program för barnhälsa i Stockholms stad, KS 2025/297

Svar på remiss från Kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av program för barnhälsa i Stockholms stad.

Sammanfattning

Programmets mål är att minska skillnader i barns livsvillkor och främja deras fysiska, psykiska och sociala utveckling. Syftet är att alla barn ska ha tillgång till en trygg, inkluderande och hälsofrämjande miljö som bidrar till ett jämlikt och hållbart samhälle. Programmets övergripande mål är att minska skillnader i barns livsvillkor och skapa hållbara förutsättningar för att främja barns fysiska, psykiska och sociala välbefinnande.

Programmet för barnhälsa konkretiseras genom fem fokusområden: fysisk hälsa, hälsosamma matvanor, psykosocial hälsa, miljö och barnsäkerhet samt samverkan.

Stadsdelsförvaltningen anser att programmet har fina ambitioner som står i linje med det arbete som redan påbörjats i nämndens förskolor. Även om vissa delar kan behöva bli mer vägledande eller förtydligas så ser stadsdelsförvaltningen att programmet är en viktig del för att skapa en likvärdig förskola för alla barn och dess välbefinnande.

Bakgrund

I kommunfullmäktiges budget 2024 fick förskolenämnden i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en strategi för barnhälsa för förskolan i Stockholms stad. Utifrån Stockholms stads nya tillämpningsanvisningar benämns strategin framöver som program.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ett antal instanser, bland annat Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 29 april 2025.

Remissen i sammanfattning

Det övergripande målet med programmet är att minska skillnader i barns livsvillkor och främja barns fysiska, psykiska och sociala utveckling. Syftet är att alla barn i förskolan oavsett bakgrund och förutsättningar får tillgång till en trygg inkluderande och hälsofrämjande miljö som stödjer deras utveckling och bidrar till ett mer jämlikt och hållbart samhälle. Programmets ambitioner är att möta de komplexa och prioriterade utmaningar som rör barns hälsa och livsvillkor genom att skapa en gemensam riktning som tidigare saknats i staden. Genom strategiska, systematiska och samordnade insatser ska programmet säkerställa att barn som lever i riskmiljöer, far illa eller riskerar fara illa kan identifieras och får rätt och samordnat stöd i ett tidigt skede. Programmet följer nationella styrdokument såsom Skollag, Läroplan för förskolan, FN:s barnkonvention och Agenda 2030, och utgår från stadsövergripande riktlinjer och styrdokument inom Stockholms stad.

Program för barnhälsa i Stockholms stad syftar till att säkerställa att alla barn i staden har rätt till en trygg, inkluderande och hälsofrämjande miljö. Programmet är styrande för de kommunala förskolorna i staden. Fristående förskolor och övriga nämnder samt bolag som möter barn inom förskolans målgrupp, kan använda programmet som stöd och vägledning i arbetet med att utveckla området barnhälsa.

Stadsdelsnämnderna har ansvar för att implementera programmets mål och fokusområden i sina verksamhetsplaner, med stöd och samordning från förskolenämnden. Förskolenämnden ansvarar för att ta fram en stadsövergripande handlingsplan samt utveckla en digital plattform som stöd för verksamheternas utvecklingsarbete. Den stadsövergripande handlingsplanen kompletterar programmet för barnhälsa och baseras på en årlig sammanställning och analys av stadsdelsnämndernas behov.

Begreppet barnhälsa är inte definierat i skollagen men har börjat etableras inom förskolan som en motsvarighet till elevhälsa i skolan. Barnhälsa ska inte förväxlas med elevhälsa, som regleras genom lagar och förordningar. Programmet har ett tydligt barnrättsperspektiv och tre strategiska inriktningsområden som stadens barnhälsoarbete ska fokusera på:

- Hälsofrämjande
- Förebyggande
- Inkluderande

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Programmet är omfattande och välstrukturerat, med tydliga mål och syften som överensstämmer med stadsdelsförvaltningens ambitioner. Det betonar vikten av hälsofrämjande, förebyggande och inkluderande insatser, vilket är i linje med pågående initiativ och det arbete som pågår inom nämndens förskolor. Dokumentet sammanfattar det arbete förskolorna i Farsta har påbörjat.

Förvaltningen anser dock att *Program för barnhälsa i Stockholms stad* är för omfattande och skulle kunna kortas ner för att bli än mer tydligt vägledande.

Nämndens förskolor arbetar för att tidigt identifiera och ge rätt stöd till barn i behov av särskilt stöd, samt uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Ett strukturerat, främjande och förebyggande barnhälsoarbete pågår i våra förskolor med nära tillgång till specialpedagog i varje område samt tillgång till förskolepsykolog. Förvaltningen anser att programmet kan förtydliga att förskolan har anmälningsplikt men att det därefter är socialtjänstens uppdrag att utreda anmälningarna.

Förvaltningen ser också ett behov av att programmet tydliggör rektor och huvudmans ansvar kopplat till barnhälsa i förskolan.

Programmet för barnhälsa i Stockholms stad klargör att förskolan inte har ett behandlande uppdrag i traditionell mening, som exempelvis sjukvård eller terapi. Däremot betonas vikten av att förskolan ska anpassa sina insatser efter varje barns individuella behov för att främja deras utveckling och välbefinnande.

Det innebär att förskolan ska:

- **Erbjuda stödjande och anpassade lärmiljöer** som möter olika barns behov, inklusive barn med funktionsnedsättningar.
- **Identifiera och agera vid behov av ytterligare stöd** genom samverkan med vårdnadshavare och andra aktörer som socialtjänst och hälso- och sjukvård.
- **Främja en trygg och inkluderande miljö** som stödjer barns fysiska, psykiska och sociala hälsa.

Så även om förskolan inte utför behandlingar, spelar den en viktig roll i att skapa förutsättningar för barns hälsa och utveckling genom

förebyggande och hälsofrämjande insatser i samverkan med region och socialtjänst.

Analys mänskliga rättigheter
Stadsdelsförvaltningen ser inte att ärendet påverkas av jämställdhetsaspekter.

Miljö och klimatkonsekvensanalys
Stadsdelsförvaltningen ser inte att ärendet påverkas av miljö- och klimataspekter.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Fredrik Karlsson	Ingalill Gustavsson
Tillförordnad Stadsdelsdirektör	Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning	Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Program för barnhälsa i Stockholms stad

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Karlsson, Tf. stadsdelsdirektör	2025-04-11
Ingalill Gustavsson, Avdelningschef	2025-04-11